

δαγκανιά ἡ, Βιθυν. (Παλλαδάρ.) Ἰων. (Σμύρν.) Μῆλ. Πελοπν. (Κορινθ. κ.ά.) Στερελλ. (Αἴτωλ. Ἀκαρναν.) — Λεξ. Μ. Ἐγκυλ. Βλαστ., 502 Πρω. Δημητρ. δαγκανιά Ζάκ. Θράκ. (Αἰν.) Κρήτ. (Ἀρχάν. Κίσ. Κυδων. Σέλιν. κ.ά.) δαγκανιά Αθην. Κρήτ. (Μονοφάτσ. Νεάπ. κ.ά.) δακ-κανιά Σέριφ. δακχανιά Σίφν. δακανέ Δ. Κρήτ. (Μαλάκ. Μύρθ. κ.ά.) γιακ-κανιά Μεγίστ.

'Εκ τοῦ ρ. δαγκανιάν ω καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιά. 'Ο τύπ. δακανιάν ἀ ἐκ τοῦ δαγκανιάν ἀ δι' ἀνομοίωσιν, βλ. Γ. Χατζιδ., 'Αθηνᾶ 23 (1911), 495.

1) Δάγκανιά μα 1, τὸ δόπ. βλ., Βιθυν. (Παλλαδάρ.) Ζάκ. Θράκ. (Αἰν.) Ἰων. (Σμύρν.) Κρήτ. (Ἀρχάν. Κίσ. Κυδων. Μαλάκ. Μονοφάτσ. Μύρθ. Νεάπ. Σέλιν.) Μεγίστ. Μῆλ. Πελοπν. (Κορινθ.) Σέριφ. Σίφν. Στερελλ. (Αἴτωλ. Ἀκαρναν.) — Λεξ. Μ. Ἐγκυλ. Βλαστ., 502 Πρω. Δημητρ.: Ξάροιξε μιὰ δακανέ, μοῦ τὴν ἔκαμενε ὁ σκύλλος του (ξάροιξε = κοίταξε, παρατήρησε) Δ. Κρήτ. Ἀπάρω 'ς τὴν μάνητά του, φάσσει καὶ τσῆ κάνει μιὰ δακανέ 'ς τὴν χέρα αὐτόθ. 'Σ τοῦ σκροπιοῦ τὴν δαγκανιά καλύτερο δου πρᾶμα δὲν εἶναι ἀποὺ τσῆ συκιᾶς τὸ γάλα Ἀρχάν. Τοῦ 'δωκε μιὰ δακανιά 'ς τ' ἀφτὶ καὶ τοῦ 'κοψε τὸ μισό Νεάπ. Φοβοῦμαι νὰ μὴ τοῦ κακοφορίσῃ ἡ δαγκανιά Σμύρν. 'Ο σκύλλος σου μοῦ 'δωκε μιὰ δαγκανιά, ποὺ μοῦ πλήγωσε τὸ ποδάριο μου Μῆλ. Τοῦ 'δωσε μιὰ δαγκανιά 'ς τὸ χέρι Κορινθ. Μοῦ 'κατσε μιὰ δακχανιά, πού 'χασα τὸν κόσμο Σίφν. || Φρ. 'Η πρώτη δαγκανιά εἶναι τρυπητήριο Λεξ. Βλαστ., ἔνθ' ἀν. Συνών. φρ. τῷ ώγοντας ἔρχεται ή ὅρε εξη Δακ-κανιά καὶ δάκρυο (ἐπὶ ὑπερτιμημένων ὄντων) Σέριφ. Συνών. βλ. εἰς λ. δάγκανιά μα 1. 2) Δαγκανιά μα τὶ ἀ 3, τὸ δόπ. βλ., Μεγίστ.: Μιὰ γιακ-κανιά φωμί. Συνών. βλ. εἰς λ. δαγκανιά τὶ ἀ 3.

δαγκανιάρης ἐπίθ. πολλαχ. δαγκανιάρης Ζάκ. Κρήτ. (Κίσ. Κυδων. Σέλιν. κ.ά.) Πελοπν. (Κάμπος Λακων. Καστάν. Κίτ. Λίμπερδ. Μάν. Μαραθ. Πάνιτσ. Πετρίν. Πολυάρ. Σελεγούδ.) Σῦρ. δαγκανιάρης Μακεδ. (Δρυμ.) κ.ά. δαγκανιάρης Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Θράκ. Λέσβ. δακανιάρης Κρήτ. (Νεάπ. κ.ά.) δακ-κανιάρης Κύπρ. Σύμ. δακχανιάρης Ρόδ. Μεγίστ. γιακχανιάρης Ρόδ. 'ακ-κανιάρης Κύπρ. (Αλγιαλ.) Θηλ. δαγκανιάρης Στερελλ. (Πατιόπουλ. Σπάρτ.) δακανιάρης Κρήτ. δαγκανιάρης Δ. Κρήτ. δακανιάρης Δ. Κρήτ. γιακ-κανιάρης Μεγίστ. δαγκανιάρης Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Ούδ. δαγκανιάρης κοιν.

'Εκ τοῦ ούσ. δαγκανιάν ἀ διὰ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιάρης. 'Η λ. καὶ εἰς Σομ. Διὰ τοὺς τύπ. δαγκανιάρης, δακανιάρης βλ. Γ. Χατζιδ. εἰς 'Αθηνᾶ 6 (1894), 16 κέξ.

1) 'Ο ἔχων τὴν τάσιν πρὸς τὸ δάκνειν, ίδιως ἐπὶ κυνῶν πολλαχ.: 'Ο σκύλλος εἶναι δακανιάρης καὶ νὰ βλέπεσαι μὴ σὲ δακάσῃ Κρήτ. 'Η σκύλλα δου εἶναι δακανιάρης, μόνο νὰ προσέχῃς αὐτόθ. Σκύλλος δακανιάρης ἐγίνηκα, ὅδε δὸρ ἀκούσα νὰ πῇ τουτονὰ αὐτόθ. "Odeν τζί 'γροικᾶς νὰ τραγουδοῦνε, θαρεῖς πὼς 'γροικᾶς διὰ ἀηδόνης, παρὰ σκύλλες δακανιάρες καὶ γαβγίζουνε αὐτόθ. Πέθει τὴν γρά 'ς τὸ κασταπεὸ νὰ τσῆ φέρῃ δυὸ μαρόσκυλλον δακανιάρηδες (ἐκ παραμυθ.) αὐτόθ. Κράθει τὴν σκύλλα σου, γιατὶ 'ναι μιὰ 'ουλιὰ δακανιάρης καὶ φοβᾶται ἡ θυγατέρα μου (μιὰ 'ουλιὰ = δλίγον) Δ. Κρήτ. Μή φοβᾶσαι τὸ σκύλλο μας καὶ δὲν εἶναι δακανιάρης Κρήτ. (Νεάπ.) "Έχει ἔνα δαγκανιάρικο σκύλλι καὶ νὰ μὴ βεργᾶς ἀπὸ ἐκεὶ Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Τὸν βρωμόδυνλλον, είντα 'ακ-κανιάρης πού 'ναι! Κύπρ. (Αλγιαλ.) || Φρ. Σκύλλι δαγκανιάρικο (ἐπὶ ὑπούλου, κακοῦ ἀνθρώπου) Α.

Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Νὰ δόρε προσέχῃς, ἔναι σκυλλὶ δαγκανιάρικο Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) || Παροιμ. Τὸ δαγκανιάρικο σκυλλὶ δὲ γαβγίζει (ὁ ὅπουλος ἀνθρωπος δρᾶς ἀθορύβως) I. Βενιζέλ., Παροιμ., 303, 262. Συνών. δαγκανιάρης 1. δαγκανιάρης, δαγκανιάρης, δαγκανιάρης 2) Τὸ πτηνὸν Ἀετομάχος ὁ ἐρυθροκέφαλος (Lanius senator) τῆς οίκογ. τῶν Ἀετομαχιδῶν (Lanidae), ἡ τῶν ἀρχαίων δακνάς καὶ δακνίς Πελοπν. (Καστάν. Λίμπερδ. Πάνιτσ. Πολυάρ. Σελεγούδ.) Συνών. βλ. εἰς λ. δάγκανιάρης 2. 3) Τὸ θηλ. ώς ούσ., ἡ χηλὴ τοῦ καρκίνου Στερελλ. (Πατιόπουλ. Σπάρτ.) — Λεξ. Αἰν.: Τ' λαγὸς τὸ μανλᾶνι μὴ δαγκανιάρης ἀπ' τὸ κάβουρα (τὸ μανλᾶνι = τὸν καλούν) Πατιόπουλ. Συνών. δαγκανιάρης 1, δαγκανιάρης 1, δαγκανιάρης, δαγκανιάρης ούρα 1, δαγκανιάρης 1, καβούρη τὸ σιπίδα, τσιμπίδα, χαλι, χαχάλι.

δαγκανιάρικος ἐπίθ. Πελοπν. (Ηλ.) κ.ά. — Λεξ. Βάιγ. Γαζ. Περίδ. Μπριγκ. Πρω. Δημητρ. δαγκανιάρικος Ἰκαρ. δαγκανιάρης Μακεδ. (Λαγκαδ.) δαγκανιάρης Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Θηλ. δαγκανιάρικα Πελοπν. (Ηλ.)

'Εκ τοῦ δαγκανιάρης ούρα, ούδ. τοῦ ἐπιθ. δαγκανιάρης. 'Η λ. καὶ εἰς Σομ.

1) Δαγκανιάρης 1, τὸ δόπ. βλ., Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Μακεδ. (Λαγκαδ.) Οθων. Πελοπν. (Ηλ.) — Λεξ. Βάιγ. Γαζ. Περίδ. Μπριγκ. Πρω. Δημητρ.: Τὴν ἔπικε 'πὸ τὴν βέστα τσῆ ἔναις δαγκανιάρικος σκύλλος καὶ τσῆ τὴν ἔσκισε (βέστα = φουστάνι) Οθων. || Φρ. Δαγκανιάρης οὐκ' ἀλλὶ (ἐπὶ ἐριστικοῦ ἀνθρώπου) Λαγκαδ. Συνών. δαγκανιάρης 1. 2) 'Ο διὰ δήξεως ἀνθρώπου εύνουχισθεὶς τράγος Ικαρ.

δαγκανίδι τό, ἐνιαχ. δαγκανίδι Κρήτ. (Ανατολ. Σφακ. κ.ά.) δακανίδι Κρήτ. (Ρέθυμν. κ.ά.)

'Εκ τοῦ ρ. δαγκανιάρης ούρα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιδι, περὶ τῆς δόποιας βλ. Γ. Χατζιδ. εἰς 'Επιστ. Επετ. Πανεπ. 13 (1916/17), 168 κέξ καὶ Β. Φάβην εἰς 'Αθηνᾶ 45 (1933), 359.

1) 'Ισχυρὸν δάγκαμα Κρήτ. (Ανατολ. Ρέθυμν. κ.ά.): Νὰ σοῦ τὸ παιξη θέλει τὸ δακανίδι καὶ θὰ σὲ ξυπνήσῃ μὰ τὸ Θό! Κρήτ. 2) 'Ελαφρὸν δάγκαμα Κρήτ. (Σφακ.): Καὶ μοῦ χύθηκε κ' ἡ χατζίνα, γιατὶ θὰ θάρεινε πὼς ημουν γλέφτης, καὶ ἀ δὲ τζῆ 'παιζα ἔνα δαγκανίδι 'ς τὸ βυζὶ νὰ λιγωμαριαστῇ...

δαγκανιέτσα ἡ, ἐνιαχ. γιακ-κανιέτσα Μεγίστ.

'Εκ τοῦ ούσ. δαγκανιάρης καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -έτσα.

'Η μικρὰ δαγκανιάρης.

δαγκανιόρι τό, ἐνιαχ. δαγκανιόρης Στερελλ. (Αχυρ.)

'Εκ τοῦ ἀμαρτ. ούσ. δαγκανιάρης ούρα τύπ. οὐροκόρ.

Τὸ πτηνὸν Ἀετομάχος ὁ ἐρυθροκέφαλος (Lanius senator) τῆς οίκογ. τῶν Ἀετομαχιδῶν (Lanidae), ἡ τῶν ἀρχαίων δακνάς καὶ δακνίς Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Τὸν βρωμόδυνλλον, είντα 'ακ-κανιάρης πού 'ναι! Κύπρ. (Αλγιαλ.) || Φρ. Σκύλλι δαγκανιάρικο (ἐπὶ ὑπούλου, κακοῦ ἀνθρώπου) Α.

δαγκανίτσα ἡ, Λεξ. Πρω. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ούσ. δαγκανιάρης ούρα καταλ. -ιτσα.

Τὸ μικρὸν ἡ ἐλαφρὸν δάγκαμα. Συνών. δαγκανιάρης ούρα ματίτσα.

